

KLIMATO KAITOS PROGRAMOS PRIEMONIŲ PLANO 2020–2022 M. PROJEKTAS

Eil. nr.	Priemonės pavadinimas	Sąsaja su NEKS	Lėšų poreikis, mln. EUR			Bendras lėšų poreikis 2020-2022, mln. EUR	Finansavimo būdas; maksimalus paramos dydis	Priemonės aprašymas
			2020	2021	2022			
2020 m. planuojamos gauti pajamos už aukciono būdu parduotus apyvartinius taršos leidimus							80 mln. EUR + 90 mln. EUR (praėjusio laikotarpio likutis)	
2021 m. planuojamos gauti pajamos už aukciono būdu parduotus apyvartinius taršos leidimus							80 mln. EUR + praėjusio laikotarpio likutis	
2022 m. planuojamos gauti pajamos už aukciono būdu parduotus apyvartinius taršos leidimus							100 mln. EUR + praėjusio laikotarpio likutis	
I.	SIŪLOMOS FINANSUOTI PRIEMONĖS							
1.	Energijos vartojimo ir gamybos efektyvumo didinimas:							
1.1.	daugiabučių namų atnaujinimas (modernizavimas), sumažinant skaičiuojamosios šiluminės energijos suvartojimo sąnaudas ne mažiau kaip 40%, lyginant su skaičiuojamosios šiluminės energijos sąnaudomis iki atnaujinimo (modernizavimo) projekto įgyvendinimo	EE2	10	10	10	30	15-30% subsidija	Tęsiama daugiabučių pastatų atnaujinimo programa. Po pastato atnaujinimo turi būti pasiekta C klasė ir sutaupyta 40 % pastate suvartojamos energijos.
1.2.	daugiabučių namų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimas („mažoji renovacija“)	EE8	5	5	5	15	kompensacinė išmoka*	Tęsiama „mažosios renovacijos“ priemonė. Priemonė skirta keisti elevatorinius šilumos punktus į naujus automatizuotus šilumos punktus ar atnaujinti senus susidėvėjusius automatinius šilumos punktus; taip pat radiatorių keitimui, termostatinė ventilių įrengimui, vamzdynų keitimui, individualių šilumos apskaitos prietaisų ar šilumos daliklių sistemos įrengimui ir pan.
1.3.	fizinių asmenų vieno ar dviejų butų gyvenamųjų namų atnaujinimas (modernizavimas), pasiekiant ne mažesnę nei B energinio naudingumo klasę ir sumažinant skaičiuojamosios šiluminės energijos suvartojimo sąnaudas ne mažiau kaip 40% lyginant su skaičiuojamosios šiluminės energijos sąnaudomis iki atnaujinimo (modernizavimo) projekto	EE10	5	4	4	13	kompensacinė išmoka* iki 14 500 Eur	Tęsiama priemonė, suteikianti finansinę paskatą individualių namų savininkams atnaujinti (modernizuoti) individualius namus.

	įgyvendinimo							
1.4.	privatinių juridinių asmenų pastatų atnaujinimas (modernizavimas)	EE9; P16	20	8	8	36	kompensacinė išmoka* (iki 30%)	Finansinė paskata įmonių pastatų atnaujinimui (modernizavimui).
1.5.	privatinių juridinių asmenų energijos vartojimo efektyvumo priemonių įgyvendimas pagal energijos audito ataskaitas	EE9	15	7	7	29	Pagal fiksuotus įkainius už sutaupytos energijos vieneta (elektros energijai 9,7 Eur/MWh; šiluminei energijai 5,56 EUR/MWh; dujoms 4,49 Eur/MWh). Maksimalus paramos dydis iki 200 000 Eur.	Finansinė paskata įmonėms diegti energijos efektyvumo didinimo priemones, kurių atsipirkimo laikotarpis ilgesnis nei 5 m., nurodytas energijos vartojimo audite.
VISO (1)			55	34	34	123		
2.	<i>Atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo skatinimas ir aplinkai palankių technologijų diegimas</i>							
2.1.	<i>atsinaujinančių energijos išteklių (saulės, vėjo, geoterminės energijos, biokuro ar kitų) panaudojimas:</i>							
2.1.1.	visuomeninės ir gyvenamosios (įvairių socialinių grupių asmenims) paskirties pastatuose	AEI7	15	15	15	45	iki 80 % subsidija	Tęsiama priemonė, skatinanti AEI panaudojimą visuomeninės ir gyvenamosios paskirties pastatuose.
2.1.2.	privatinių juridinių asmenų visuomeninės ir gamybinės paskirties pastatuose	AEI6; P6	20	15	15	50	iki 30 % subsidija	Finansinė paskata įmonėms, siekiant padidinti AEI gamybą ir vartojimą.
2.2.	esamos įrangos modernizavimas pritaikant šilumos akumuliavimui, absorbcinių šilumos siurblių diegimas ir (ar) atsinaujinančių energijos išteklių (saulės energijos elementai) panaudojimas centralizuoto šilumos tiekimo sektoriuje siekiant didinti energinį efektyvumą, esamų įrenginių, naudojančių atsinaujinančius išteklius, apkrovimą ir atsinaujinančių energijos	AEI19	10	3	3	16	30 % tinkamų finansuoti išlaidų (kai pagalba teikiama didelėms įmonėms); 40 % tinkamų finansuoti išlaidų (kai	Tęsiamos priemonės skatinančios AEI panaudojimą CŠT šilumos energijai gaminti įvertinant saulės energiją naudojančių technologijų, šilumos siurblių ir šilumos saugyklų panaudojimo galimybes CŠT sistemose.

	išteklų dalį							pagalba teikiama mažoms ar vidutinėms įmonėms); intensyvumas gali būti 10 % padidintas, kai investicijos vykdomos remiamose vietovėse.	
2.3.	investicinė parama biometano dujų gamykloms ir (ar) biodujų valymo įrenginiams įrengti	AEI14;T4	10	6	6	22	iki 45 % subsidija didelėms įmonėms; iki 55 % vidutinėms; iki 65 % subsidija mažoms įmonėms;	Planuojama investicinė parama biometano dujų gamybos įrenginiams, įskaitant ir biodujų išvalymo įrenginius.	
2.4.	pagal Europos Sąjungos teisės aktus, Klimato kaitos konvenciją, Kioto protokolą ir kitus tarptautinius susitarimus nustatytoms pristaikymo prie klimato kaitos pokyčių ir klimato kaitos padarinių švelninimo priemonėms įgyvendinti trečiojoje valstybėje	H7	1,6	1,6	1,6	4,8	iki 70 % subsidija	Tęsiamas Vystomojo bendradarbiavimo projektų (klimato kaitos sritys) įgyvendinimą besivystančiose šalyse.	
2.5.	<i>Mažiau taršių judumo priemonių fiziniams asmenims skatinimas:</i>								
2.5.1.	visuomeninio transporto ir kitų alternatyvių mažiau taršių judumo priemonių fiziniams asmenims skatinimas	T7	5	5	5	15	kompensacinė išmoka*	Tęsiamas skatinimo priemonė, įtraukiant galimybes fiziniams asmenims rinktis kitas darnaus judumo priemones, pridavus taršių automobilį.	
2.5.2.	elektromobilių naudojimo skatinimas	T13	10	4	4	18	kompensacinė išmoka*	Elektromobilių įsigijimo subsidijavimas. Naujai įsigyjamam elektromobiliui skiriama suma iki 4 000 EUR.; naudotam iki 5 metų amžiaus – 2 000 EUR	
2.6.	<i>Skatinimas naudoti AEI transporto sektoriuje:</i>								
2.6.1	miesto ir priemiestinio viešojo transporto priemonių parko	T1; T4	20	8	8	36	iki 40 % didelėms	Miesto ir priemiestinio viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas, skatinant	

	atnaujinimas, skatinant naudoti suslėgtomis gamtinėmis dujomis (SGD/CNG), suskystintomis gamtinėmis dujomis (SkGD/LNG), elektra varomas transporto priemonės						įmonėms; iki 50% vidutinėms įmonėms; iki 60% mažoms įmonėms	naudoti alternatyviais degalais ir elektra varomas transporto priemones.
2.6.2	kompleksinė atsinaujinančius energijos išteklius (biometanas, elektra) su kilmės garantija naudojančių transporto priemonių įsigijimo ir joms reikalingos infrastruktūros plėtra, užtikrinant bazinį sukurtos infrastruktūros vartotoją	T4; AEI14;	20	7	7	34	iki 40% subsidija	Kompleksinė atsinaujinančius energijos išteklius transporte skatinanti priemonė, skirta infrastruktūros įrengimui, užtikrinant bazinį įrengtos infrastruktūros naudotoją.
VISO (2)			111,6	64,6	64,6	240,8		
3.	Visuomenės informavimas, švietimas, įpročių formavimas	T31	0,2	-	-	0,2		Gyventojų elgsenos, jų įpročių keitimas šviečiant ir formuojant nuomonę (mokymai, viešinimas, pristatymai, reklama, skatinimas ir kt. mokyklose, universitetuose, gyventojams, valstybinėms, savivaldybių organizacijoms ir kt.).
IŠ VISO (1+2+3)			166,8	98,6	98,6	364,02		
II. MINISTERIJŲ PASIŪLYTOS, BET Į ŠAMATOS PROJEKTĄ NEĮTRAUKTOS PRIEMONĖS								
Eil. nr.	Priemonės pavadinimas	Reikalinga suma, mln. EUR	Pasiūliusi institucija	Komentaras				
1.	Reguliuojamas drenažas	50-250	ŽŪM	Klimato kaitos programos lėšomis siekiama finansuoti priemones, skirtas mažinti kiekybinį išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį (t. y. klimato kaitos švelninimo „kietiesiems“ projektams); efektyviausioms finansiniu požiūriu priemonėms; priemonėms, kurios negali būti finansuojamos iš kitų programų ir fondų (pvz., Europos Sąjungos lėšų). ŽŪM siūloma priemonė yra skirta prisitaikymo tikslų įgyvendinimui, todėl ŠESD mažinimo efekto nėra. NEKS yra numatyta, jog pirmiausia reikia identifikuoti žemės ūkio naudmenų teritorijas, kuriuose tikslinga įrengti išmaniąją melioraciją vietoj dabar esančios melioravimo sistemos. Priemonė finansuojama Kaimo plėtros programos lėšomis https://www.nma.lt/index.php/parama/lietuvos-kaimo-pletros-20142020-m-programa/priemoniu-sarasas/parama-zemes-ukio-vandentvarkai-2019-m/19767?tab=2				
2.	Viešųjų pastatų atnaujinimas (sveikatos priežiūros)	nenurodė	SAM	Priemonė finansuojama ES lėšomis: valstybei priklausantių pastatų atnaujinimas: https://www.esinvesticijos.lt/lt/finansavimas/patvirtintos_prie				

	įstaigų modernizavimas)			mones/valstybei-nuosavybes-teise-priklausanciu-pastatu-atnaujinimas ; savivaldybėms priklausančių pastatų atnaujinimas https://www.esinvesticijos.lt/lt/finansavimas/patvirtintos_prie_mones/savivaldybiu-viesuju-pastatu-atnaujinimas
3.	Elektroninės kelių rinkliavų (e-tolling) sistemos diegimas	130	SUMIN	NEKS numatyta, jog e-tolling sistemos diegimas bus finansuojamas ES fondų ir Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšomis. Taip pat labas mažas priemonės ŠESD sutaupymo efektas 20,4 tūkst. t CO2 ekv. 2021-2030 m.
4.	Suskystintomis gamtinėmis dujomis varomo seklių vidaus vandenų vilkiko sukūrimas	0,2	SUMIN	Naujų krovinių laivų ir baržų statyba. 1 laivo statyba įkainuota 2 000 000 Eur., neaiškus ŠESD sutaupymas, siūlome finansuoti iš ES fondų lėšų.
5.	Atsinaujinančių energijos išteklių (saulės, vėjo, geoterminės energijos, biokuro ar kitų) panaudojimas AEI bendrijose ir (ar) daugiabučių namų bendrijose	10	ENMIN	ENMIN planuoja šiai priemonei panaudoti lėšas uždirbtas iš žaliosios energetikos statistikos vienetų perleidimo Liuksemburgui. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos galės pretenduoti į iki 50 % siekiančią paramą konkreitiems atsinaujinančios energetikos projektams. https://enmin.lrv.lt/lt/naujienos/vyriausybe-prite-naujoms-priemonems-atsinaujinancios-energijos-pletrai-ir-energetikos-inovaciju-kurimui-skatinti Taip pat yra numatytos kt. priemonės AEI skatinimui.
6.	Energijos naudojimo vadybos sistemos diegimo skatinimas įmonėse	6	ENMIN	Diegti netechnologines ekoinovacijas, t. y. diegti aplinkosaugos vadybos (valdymo) sistemas, atlikti gamybos technologinius ir (ar) aplinkosaugos auditus bei projektuojant gaminius taikyti ekologinio projektavimo principus skatina EIMIN per LVPA priemonę „Eco-inovacijos LT“ Nr. 4. http://lvpa.lt/lt/paraikos/eco-inovacijos-lt-nr.-4-1035
7.	Alternatyvaus kuro įdiegimas pramonės įmonėse ATLPS dalyvaujančiame sektoriuje	nenurodė	EIMIN	Iš dalies finansuojama per 1.5 ir 2.1.2. priemones.
8.	Taršių technologijų keitimo mažiau taršiomis skatinimas ATLPS dalyvaujančiame sektoriuje	nenurodė	EIMIN	Iš dalies finansuojama per 1.5 ir 2.1.2. priemones.
9.	Tradicinės pramonės transformacijos skatinimas ATLPS dalyvaujančiame sektoriuje	nenurodė	EIMIN	Tai yra pramonės transformacijos skatinimas, apimantis nanotechnologijas, mikroelektroniką ir nanoelektroniką, tarp jų – puslaidininkinę elektroniką, naujas medžiagas, biotechnologijas ir fotoniką. Prie šių technologijų priskiriamos lanksčiosios gamybos sistemos ir skaitmeninės technologijos. EIMIN turėtų skatinti per ES fondus.
VISO		196,2 arba 396,2		